

ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶନ ଓ ମନ୍ଦ୍ରାମା ଗାନ୍ଧୀ

ଶ୍ରୀବନ୍ଧୁ ନାୟକ

ଥୁବା ଗାନ୍ଧିଜୀ ମାନବ ସେବାକୁ ମାଧ୍ୟମ ସେବା ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ । ମାନବ ମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଉପଳିଷ୍ଠି ସରା ଥୁବା ଉପଳିଷ୍ଠି କରି ସାର ଜୀବନ ସେ ନିଜକୁ ମାନବ ସେବାରେ ନିଯୋଜିତ ରଖୁଥିଲେ । କେବଳ ସେତିକି ନୂହେଁ ନିଜେ ସତ୍ୟର ସେବକ ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ସତ୍ୟାଶ୍ରହର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ଭାବେ ସର୍ବଦା ବ୍ରୁତୀ । ତାଙ୍କ ମତରେ ସତ୍ୟ ହୀଁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ସତ୍ୟ ହୀଁ ଉପରେ ପାଇଁ । ସୁସ୍ଥ ଓ ନିରାମଯ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ପାଇଁ ସତ୍ୟ ହୀଁ ସର୍ବୋକୃଷ୍ଣ ପାଇଁ । ସତ୍ୟ ଚିରତନ୍ତର ଓ ଚିରଶ୍ଵାସୀ । ସତ୍ୟର କେବେ ପରାଜୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଶତ୍ରୁକୁ ପରାଜିତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ହେଉଛି ସତ୍ୟ । ସତ୍ୟ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗୁଁ ସେ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ସତ୍ୟକୁ ଧରି ଭାବେ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ । ସତ୍ୟକୁ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଅହିସା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର । ଅହିସା ର ଅର୍ଥ ନୂହେଁ ହିଁଂସାର ଅନୁପସ୍ଥିତ ବରଂ ପ୍ରେମ ଓ ଶ୍ରୀମା ଭାବ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟପୂର୍ବକରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ । ତାଙ୍କର ସ୍ଵ-ରଚିତ ପୁସ୍ତକ ‘ସ୍ମୃପେରିମେଣ୍ଡ ଡ୍ରିଥ ଟୁଥ’ ରେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ଆଦରଣ ବିଶ୍ୱାସରେ ଅନେକ କିଛି ସୂଚନା ମିଳେ । ସାରା ଜୀବନ ସତ୍ୟ ଓ ଅହିସା ର ପୂଜାରୀ ଭାବେ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା ଗାନ୍ଧିଜୀ ଙ୍କ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଏକ ଆଦର୍ଶ । ତାଙ୍କ ମତରେ ଯଦି ଜୀବନର ଏକତା ସତ୍ୟ ହୁଏ ତେବେ ଅନ୍ୟ କାହା ଉପରେ ହିଁଂସା କରିବା ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କାହା ଉପରେ ହିଁଂସା କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନିଜ ଉପରେ ହିଁଂସା କରିବା ସହ ସମାନ । ନିଜ ଉପରେ ହିଁଂସା କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆୟ ବିନାଶକାରୀ । ଜାତିହାସ ସାକ୍ଷୀ ଅଛି ଯେ ହିଁଂସାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳାଫଳ ଯୋଗୁଁ ବିଶ୍ୱ ବିବାଦ, ବିଦ୍ୱାନ୍ମାନ ଅଶାନ୍ତ ପୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱମୁଦ୍ରା ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱମୁଦ୍ରା ର ଉତ୍ସାହତା କୁ ଅନୁଭବ କରି ଜାତିସଂଘର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଫଳରେ ବିଶ୍ୱ ଶାନ୍ତିକାମାଣୀ ହେଲା । ସେହିଭଳି କ୍ରୋଧ ଓ ହିଁଂସାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ମରାଧରି କୁର ନରପତି ଚଣ୍ଡାଶୋକ, ଅଶୋକ କଳିଙ୍ଗକୁ ଛାରଖାର କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅହିସା କୁ ଜୀବନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ବୋଲି ଧରିନେଇ ଚଣ୍ଡାଶୋକ ଧର୍ମାଶୋକ ରେ ପରିଣତ ହେଲେ । ଯଦି ହିଁଂସା, ଅହିସା ଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ବିଶ୍ୱ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁନ୍ଦର ପରିତ୍ୟକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଆନ୍ତା । ସତ୍ୟ ଓ ଅହିସା କୁ ଜୀବନର ସବୁଜିନ୍ଦିବା ବିବେଚନା କରୁଥିଲେ ଗାନ୍ଧିଜୀ । ତାଙ୍କର ଏହି ଆଦର୍ଶବାଦ ନାଁତି କୁ ମାର୍ଟିନ ଲୁଥାର ଏକ ସନ୍ତତ ହତିଆର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ସମାଜର ଅତ୍ୟାଚାରିତ ବର୍ଗ ଓ ଅଶ୍ରେତ ମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ନିମିତ୍ତ ଲଢ଼େବି କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ନେଲସନ ମାଣ୍ଡଲୋ, ବାରାକ ଓବାମା ବିନୋବା ଭାବେ, ଜୟପ୍ରକାଶ ନାରାୟଣ ଙ୍କ ଭଲି ଅନେକ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛି । ତାଙ୍କ କହିବାନୁସାରେ, ଅହିସା ଅର୍ଥ ମନ୍ଦକାର୍ଯ୍ୟକାରୀଙ୍କ ଜଛାରେ ନମ୍ର ଭାବରେ ସମର୍ପଣ କରିବା ନୂହେଁ । ଏହି ହେଉଛି ଆୟ ଶକ୍ତି ବା ସତ୍ୟ ଶକ୍ତି । ତାଙ୍କ ସତ୍ୟାଶ୍ରହର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଅନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଭିବା । ଜୀବନର ଏପରି ଦର୍ଶନ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନ ବିକାଶରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲା ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବମୂଳ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେରଣା ଉଥ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଓ ଆଦର୍ଶ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଓ କିନ୍ତୁ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଥିଲା ।

ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଜଣେ ଏକାଡେମିକ ଦାର୍ଶନିକ ନଥୁଲେ କିନ୍ତୁ ନିଜ ଅନୁଭୂତି ଆଧାରରେ ସେ ସେହି ଦାର୍ଶନିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ ଯିଏ ଆମ୍ବଳିଦାନ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରତିପଳନ ମାତ୍ର । ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଆଦର୍ଶ ନାଟି ଉପରେ

+ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ,
ବ୍ରାହ୍ମଣଶରୀରିଲୋ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ
ମୋ: ୯୪୩୮୦୭୦୪୯

ମୋହନ ଦାସ କରମ ଚାନ୍ଦ ପାତ୍ର

ສິນສະເກດ ອາລື

ପାତ୍ର ପ୍ରଥାବ ଧାର
ସାମ୍ପୁଦାଯିକ ଦେଇଥୁଲେ ତେଣୁ ଦୁହେଁ ଦୂରଟି
ଦ ଜା । ୬ ର ସ୍ଵାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ /
ହ ଜ । ର ରାଷ୍ଟ୍ର ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ରହିବାକୁ ପସଦ
ହଜାର ହିନ୍ତୁ,
ମୁସଲମାନ କଲେ ତେଣିକି ସାଧାରଣ ଜନତା
ଯାହା କଷ /ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭୋଗିବା
ମେର୍ଦ୍ଦେଶୀରେ ।

ଆଉ କ'ଣ କିଛି ସମ୍ବାନ ନାହିଁ ?
ତାଙ୍କ ନାମରେ ଚାଲୁଥିବା ରାଜ
ମୌତିକ ଦଳ ପ୍ରକୃତ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ
ଭୁଲିଯାଇ ଛାଯା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଜି
ପାଗଳ , ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଆଦର୍ଶ , ନୀତି ,
ଅଧିଂଶ୍ରୀ ଏବଂ ୧୯୧୦ ମାର୍ଚ୍ଚି

ତାଙ୍କ ସହନଶୀଳତା , ତାଙ୍କ ତ୍ୟାଗ
, ତାଙ୍କ ଦେଶ ପ୍ରେମ କୁ ପୁଣ୍ୟନୁପୁଣ୍ୟ
ତର୍ଜମା କରନ୍ତୁ ତା'ପରେ ଯଦି
କୌଣସି ନକାରାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ତେ
ଉପନାଟ ହେଉଛନ୍ତି ତେବେ କୁହନ୍ତୁ
। କିଛି ନ'ଜଣି ଅବାକ୍ତର ମୁକ୍ତ ଗ
ପିଲ୍ୟ ଆମବିଦ୍ୟା ହତୀ ଆହୁ ଜିଜିନ୍ଦା

ଧମାବଳୟୀ କଥା ଭୋଗକୁ ।
ଅହିଂସା ଦ୍ୱାରା ଭାରତ
ସ୍ଵାଧୀନ ହେଲା ଏଥୁପାଇଁ ମହାଯା
ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଅବଦାନ ତଥା ସ୍ଵାଧୀନତା
ସଂଗ୍ରାମୀ ଅନୁଗାମୀ ଗଣ, ଦେଶ
ବାସି ଙ୍କ ଗଣ ଭ୍ରମୀ ହେବେ ନାହିଁ ।
ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ଉତ୍ତରାସକୁ ନିଜକୁ
ସୁହାରଳା ପରି ଅନେକ ଜାଗାରେ
ଉଲ୍ଲେଖ କରା ଯାଇଅଛି ଯେଉଁଥିରେ
କି ମହାଯା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବା
ପରି ମନେହୁଁସ । ଯେଉଁ ମହାଯା
ଅହିଂସା ପାଇଁ ସାରା ପୃଥିବୀରେ
ପରିଚିତ ସେହି ମହାଯା କୁ ନେଇ
ଆଜିର ଯୁଦ୍ଧ ସମାଜ ମନରେ
ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଏହାର ଉତ୍ତର କିଏ
ଦେବ ? ଦେଶ ସ୍ଵାଧୀନ ହେବା
ପରେ ୧୯୪୮ ମଧ୍ୟହା ଜାନୁଆରୀ
ମାସ ୩୦ ତାରିଖ ଦିନ ମହାଯା
ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଆଚତାୟୀ ନାଥୁରମ ଗଡ଼ବୁ
ହତ୍ୟା କରିବାର କାରଣ କଣ
ଥିଲା ? ଏହା ପଛରେ କ'ଣ
କୌଣସି ପ୍ରକାର କୂଟନୈତିକ ଚାଲ
ଜାତି ଥିଲା ନା' ମହାଯାଗାନ୍ଧୀ
ଜୀବିତ ରହିଲେ ସେତେବେଳର
ଅନେକ ବିରୋଧୀଙ୍କର ସ୍ଵାର୍ଥରେ
ଆଶ ଆସିବ ବୋଲି ଭୟରେ
ନାଥୁରମ ଗଡ଼ବୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟା
କରାଗଲା ? ମହାଯା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତିର
ପିତା ବା ଜାତିର ଜନକ ଏହି ଉପାଧି
ଛତା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦେଶବାସୀ ଜକର

ଅହିଂସା, ସବୁ ଚାଲାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି
ସ୍ଵାର୍ଥ, ହିଂସା, ଦୁର୍ମାତି ରେ ବୁଡ଼ି
ଆଜି ଦେଶର ଶାସନ କର୍ତ୍ତା ,
ବାବୁ, ସରକାରୀ, ବେସରକାରୀ
ସଂସ୍କାର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଗଣ ନିଜ
ଅର୍ଥପରେ/ ଘରେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଫଟୋ
ତାଙ୍କ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ଯେତେ
ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୂର୍ନାତି ରେ ଲିପ୍ତ
ରହୁଛନ୍ତି । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଚିତ୍ର ଥିବା
ଭାରତୀୟ କାଗଜ ମୁଦ୍ରା ଆଜି
ସମସ୍ତକର ଦରକାର କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧୀ
ଧାରେ ଧୀରେ ହଜି ଯାଉଛନ୍ତି ଆମ
ସମାଜରୁ । ଆମେ ସ୍ଵାର୍ଥପର,
କାପୁରୁଷ କେବଳ ଗାନ୍ଧୀ ଜୟତ୍ତା
ଅନ୍ତ୍ରୋବର ୨ ତାରିଖ ଏବଂ ତାଙ୍କ
ତିରୋଧାନ ଦିବସ ଜାନୁଆରୀ ୩୦
ତାରିଖକୁ ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ଭାବେ
କିଛି ଗେଣ୍ଟୁ ଫୁଲ ହାର ଆଣି ତାଙ୍କ
ମୂର୍ଚ୍ଛି ରେ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି ସବୁ
ଚିଭି , ଖବର କାଗଜରେ
ଛପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ
ହୋଇଥାଏ । ଦେଶର ନେତା
ମାନେ ଯଦି ଚେଇଁବେ ତେବେ
ମହାଯା ଗାନ୍ଧୀ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶର
ଯୁଦ୍ଧ ପିତିଙ୍କ ପାଖରେ ସନ୍ଧାନିତ
ହେବେ, ଅନ୍ୟଥା ଆଗାମୀ ପିତ୍ତି
'ମହାଯା ଗାନ୍ଧୀ' କିଏ ବୋଲି
ଆମକୁ ହୁଁସ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ
କୁଣ୍ଡା ବୋଧ କରିବେ ନାହିଁ ।
ଆଜିର ଯୁଦ୍ଧପିତ୍ତି କୁହନ୍ତୁ ବା କିଛି

ଅସହିଷ୍ଣୁ ଗୋଟୀ କୁହନ୍ତୁ ମହାମ୍ଭାଗ
ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେବାରେ କୌଣସି
କାର୍ପଣ୍ୟତା କରୁନାହାନ୍ତି , ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ
ଉଲଭାବେ ଜାଣନ୍ତୁ , ତାଙ୍କ
ଚିତ୍ତାଧାରା , ତାଙ୍କ ଅହିଂସା ମାର୍ଗ ,
ତାଙ୍କ ସହନଶାଳତା , ତାଙ୍କ ତ୍ୟାଗ
, ତାଙ୍କ ଦେଶ ପ୍ରେମ କୁ ପୁଣ୍ୟାନ୍ତପୁଣ୍ୟ
ଡର୍ଜମା କରନ୍ତୁ ତା'ପରେ ଯଦି
କୌଣସି ନକାରାତ୍ମକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ତେ
ଉପନିଃସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ତେବେ କୁହନ୍ତୁ
। କିଛି ନ'ଜାଣି ଅବାକ୍ତର ଯୁକ୍ତି ଗୁଲ୍ମା
ମୂଲ୍ୟ ଆୟୁରଭିମା ଛତା ଆଉ କିଛି
ନୁହେଁ ।

ମହାମ୍ଭା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଅହିଂସା
ନୀତି ଆଜି ସାରା ପୁଥ୍ୟବାଟେ
ପ୍ରସଂଶିତ ତେବେ ଭାରତୀୟ ହୋଇ
ଏହାକୁ ନେଇ ଗର୍ବ କରିବା ସହିତ
ତାଙ୍କ ନୀତି ବାଣୀକୁ ଆପଣେଟେ
ବାରେ ଅସୁଦ୍ଧିଆ ରହୁଛି କେଉଁଠି ?
ହଁ , ହୁଏତ ଅସୁଦ୍ଧିଆ ଆଜପାରେ
ନ'ହେଲେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା
ଭାରତରୁ ଯାଇ ଦେବାମାନୀ ଆକାଶରୁଷି
ରେ ସୁରେ ବ୍ୟାକରେ ରହି ନ'ଆନ୍ତି
ବା ଦେଶରେ ଏତେ ଘୋଟାଳ
ହେଉ ନଥାନ୍ତା । ଜାତୀୟ ପତାକ
ଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ରେ ଦଳୀୟ ପତାକା ଉତ୍ତର
ନ' ଥାନ୍ତା । ଗାନ୍ଧୀ ସ୍ଵାରକୀ ଭାବ
ଯାଉ ନଥାନ୍ତା । ଏବେବି ସମୟ
ଅଛି , ଆମେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ନିଜ ଆଦରେ
ଭାବିବା ସହିତ ତାଙ୍କ ଅହିଂସା
ପଥରେ ଯାଇ ଦୂରୀତିରେ
ମୂଲୋଘାମନ କରି ଦେଶକୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
ଭାରତରେ ପରିଣତ କରିବା ଏବା
ଆମାମୀ ପିତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସତେନାମ
କରାଇବା , ଏହାହଁ ମହାମ୍ଭା
ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିନରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି
ଭକ୍ତିପୂର୍ତ୍ତ ଶ୍ରୀଜାଞ୍ଜଳି / ସନ୍ନାମ
ହେବ ।

ବରିଷ୍ଟ ନାଗରିକ
ଖାଞ୍ଜରି ମଙ୍ଗଳା , କଟକ
ମୋ: ୯୯୩୭୧୭୪୦୯୭

ବାନ୍ଧିବାକୀର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କାରୀ

୭

♣ ବାଲେଶ୍ୱର ♣ ସୋମବାର, ୦୨ ଅକ୍ଟୋବର, ୨୦୨୩

ଓক্তোব্র লক্ষণ এন্ড

ଆଜିକାଳି ମହିଳା ମୁଣ୍ଡି
ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟାପକ ଆଲୋଚନା
ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବବୁ ସେପରି
ନଥିଲା । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ସୁରା
ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ମହିଳା , ଉଭୟ
ଉଚ୍ଚ ବର୍ଗ ଓ ସାଧାରଣ ମହିଳାଙ୍କ
ପାଇଁ ପରଦା ପ୍ରଥା ସର୍ବଭାରତୀୟ
ସ୍ତରରେ ସାର୍ବଜନୀନ ହୋଇଥିଲା ।
ସେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷା ହାର କମ୍
ଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜନୀତିରେ
ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଅଧିକ ନଥିଲା
। ୧୯୧୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଂଗ୍ରେସ
ସିଧାସଲଖ ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇ
ନଥିଲା । ଭାରତୀୟ ରାଜନୀତିରେ
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଅବିର୍ଭାବ ମହିଳା ମୁଣ୍ଡି
ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଦିଗ ଦେଖାଇଥିଲା
, ଯାହା ଦେଶର ଜାତୀୟତାବାଦୀ
ଆଯୋଜନକୁ ଦୃଢ଼ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
କରିଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର
ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକ ମୂନରେ
ରଖିଛନ୍ତି । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆହ୍ଵାନଙ୍କୁ
ମହିଳା ସମାଜ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶାଳୀଙ୍କ
ବୂପେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇଥିଲା ଓ
ଜାତୀୟତାବାଦୀ ରାଜନୀତିର
ମଞ୍ଚରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ମହିଳା
ମେତ୍ରୀ ଭାବୀ ହୋଇଥିଲେ । ପାଇଁ
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସମୟରେ ଜାତୀୟ
ରାଜନୀତିରେ ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ
କେବଳ ସାଙ୍କେତିକ ଥିଲା ।

ମହାମ୍ବା ଗାନ୍ଧିଜୀ ସହ
ଯୋଗାଯୋଗରେ ଏହି ଅଂଶଗ୍ରହଣ
ଅଭିଜିତ ରାଜନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରୁ
ଦୂରେର ଯାଇ ଏକ ଗଣ ରାଜନୀତି
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ତ ହେଲା । ପ୍ରଥମ
କିଶ୍ମୁନ୍ଦର ପରେ ଭାରତୀୟ
ରାଜନୀତିରେ ଦୂଜିଜଣ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ମହିଳା ଭାବୀ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି
ବିଶ୍ଵାସି ପରମା ପ୍ରାଣିବାନୀ

ବିଶେଷକରି ଜାତୀୟତାବାଦୀ
ଭାଜନୀତିରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ
ସ୍ଥାନକୁ ନେବା ପାଇଁ ଗାନ୍ଧିଜୀ
ସତ୍ୟଗ୍ରହ ଦର୍ଶନକୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ
ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମରେ ପରିଚିତ
କରାଇଥିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଇଁ
ମହିଳାମାନେ ଆୟ୍ମ-ବିଳଦାନ ଓ
ନିଷ୍ଠ୍ରିୟ ପ୍ରତିରୋଧର ପ୍ରତିକଥା
ଥିଲେ । ସେ ଲେଖନକୁ- ‘ଏହି ଦେଶର
ସ୍ଵରାଜ ସଂଗ୍ରାମରେ ଭାରତର
ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପରି ମହିଳାମାନେ
ସମାନ ଅଂଶୀଦାର ଅଚନ୍ତି ।
ବୋଧନ୍ତୁ ଏ ଏହି ଦର୍ଶନୀୟ
ସଂଘର୍ଷରେ ମହିଳାମାନେ
ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ବନ୍ଦୁ ପଛରେ ଛାତି
ପାରିବେ ।’ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାଣୁ
ଯେ ଧାର୍ମିକ ଆବେଦନ ପ୍ରଶ୍ନର
ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପୁରୁଷଙ୍କ
ଅପେକ୍ଷା ମହିଳାମାନେ ଏକ ଭଲ
ଆସନ ଦଖଲ କରନ୍ତି । ନୀରବ ଓ
ଗଭୀର ସହନଶୀଳତା ହେଉଛି
ମହିଳା ଜୀବନର ପରିଚାୟକ ।

ମାରୀ ପୁଣି ଚେନ୍ଦର ସୁତ୍ରଧର ଗାନ୍ଧିଜୀ

କରିପାରିଲେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜାତୀୟ
ରାଜନୀତିରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ
କୌଣସି ସ୍ଥାନ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ
। ତେଣୁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଆଗମନ ସହିତ
ଜାତୀୟତାବାଦୀ ଆଯୋଜନରେ
ମହିଳାଙ୍କ ଯୋଗଦାନରେ ଏକ ବଡ଼
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା ।

ପରାଧୀନ ଭାରତ ସ୍ଵାଧୀନତା
ସଂଗ୍ରାମରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ
କରିବାକୁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ମାନସପତରରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଦକ୍ଷିଣ ଆପ୍ରିଳକାର ଅନୁଭୂତିରୁ
ଆସିଥିଲା । ଦକ୍ଷିଣ ଆପ୍ରିଳକରେ ସେ
ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ବଳିଦାନ ଓ
ରାଜନୈତିକ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ମହିଳା
ଶକ୍ତିକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଆପ୍ରିଳକରେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପ୍ରାୟ
ଦୂର ଦଶକି ଧରି ନିରକ୍ଷର ଉଦ୍ୟମ
ଗୋରା ଜାତିଭେଦର ଉଛ୍ଵେଦକୁ
ମନ୍ତ୍ରର କରି ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ
ସୁରକ୍ଷା ଦେବାରେ ସଫଳ
ହୋଇଥିଲା । ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ
ଭାରତୀୟ ସମସ୍ତ ଶୋଣାରେ ଥିବା

ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର
ଦିଗୁନ୍ତରେ ସଂଗଠିତ ପ୍ରତିରୋଧ
ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଗଲା । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ
ପୁରୁଷମାନେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ହାତ
ଧରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ଘରର ପନ୍ଥୀ ଓ ଝିଅମାନେ
ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ।
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାରିତ୍ରି ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଦୃଢ଼ତା
ସହିତ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ବାସ
କରୁଥିବା ମହିଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ପ୍ରତିରୋଧ
କିମ୍ବା ସତ୍ୟଗ୍ରାହରେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିଲେ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ
ପୃଷ୍ଠାପନକାରେ ଭାରତୀୟ
ମହିଳା ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟୁରବା ମଧ୍ୟ
 ଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସୋଠାରେ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟକୁମର ମେହେଳା,
 ଶ୍ରୀମତୀ କାଶୀ ଚଙ୍ଗଲାଲ ଗାନ୍ଧୀ ଓ
 ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ଵର୍ଗ ମାଗନଲାଲ ଗାନ୍ଧୀ
 ଥିଲେ । ତିନି ମାସ କଠୋର
 କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିବା
 କଷ୍ଟୁରବା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ 'ନୀରବ
 ଯନ୍ତ୍ରଣା' ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ନେହୁଦରେ
 ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନର
 ସଫଳତାରେ ବିଶେଷ ଅବଦାନ
 ଦେଇଥିଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ ୧୯
 ଜନ୍ମ ମହିଳାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ
 ବିନା ଅନୁମତିରେ ତ୍ରାନ୍ତଭାଳ ସୀମା
 ପାର କରି ନାଟାଳକୁ ଗଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ
 ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନରେ
 କାରାଗାରରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ । ପରେ ୧୯୧୩

ସେ ଅହନ୍ତଦାବାଦର
ପରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆଶ୍ରମ
। କରିଥୁଲେ । କ୍ଷୁରବା
ର ମାତା ଥୁଲେ । ଦେଶକୁ
ବା ପରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ବହୁ
ପରିଷିତ ମହିଳାଙ୍କୁ ଡେଚିଥୁଲେ ।
ନାନେ ସଂଗଠିତ ଘାମାଜିକ
ଯ ତଥା ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି
ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ବିରୋଧ
ଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସରଳାଦେବୀ ଗୌଧୂରା
ଆ ବେନ ସରାଭାଇ, ଅରୁଣା
'ଅଳି, ସ୍ମୃତେତା କ୍ରିପାଳାନ୍ତି,
ବାଇ ଦେଶମୁଖ,
ଦଭାଇ ଜୟାଦି । ସେମାନେ
ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ
ଛୋଟ ସଭା ଆୟୋଜନ
ଲେ । ସେହି ସଭାଗୁଡ଼ିକରୁ ସେ
ମଯିକ ଭାରତର ଏକ
କିନ୍ତୁ-ରାଜନୈତିକ ଜ୍ଞାନକ୍ଷତ୍ର

ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ପାଇଁ
ବଯସରେ ଏକ ହଜାର ମହିଳା
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ତା'ପରେ
ତିଥେଷ୍ଟରରେ ସି. ଆର (ଉଜ)
ଦାସଙ୍କ ପତ୍ନୀ କାସତ୍ତା ଦେବୀ, ତାଙ୍କ
ଉତ୍ତରଣୀ ଉର୍ମିଳା ଦେବୀ, ଭାଗେଣୀ
ସୁନାତି ଦେବୀ କୋଲକାତାରେ
ସର୍ବସାଧାରଣ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବିଗୋଧ
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି କାରାଗାରରେ ରହି
ଦେଶକୁ ଚକିତ କରି ଦେଇଥିଲେ ।
ଗାନ୍ଧିଜୀ ସେମାନଙ୍କ ପଦକ୍ଷେପକୁ
ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ଦେଶର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ମହିଳାମାନେ
ମଧ୍ୟ ସମାନ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ
। କେବଳ ସନ୍ଧାନଜନକ ମଧ୍ୟବିଭାଗ
ମହିଳା ନୁହୁଁଛନ୍ତି, ଗାନ୍ଧିଜୀ ଆବେଦନ
ସିଧାସଳଖ ସାମାଜିକ ବର୍ଗର ମହିଳା
ଯେପରିକି ଯୌନ କର୍ମୀ ଓ
ଦେବବାସଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା
? - ? ଯଦିଓ ଗାନ୍ଧି ନିଜେ
ସେମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଆପ୍ରତ୍ୟାମ
ନଥିଲେ । ନାଗରିକ ଅମାନ୍ୟ

ଯେହିକୁମର ମେଘୁଦଶ୍ଵ
ଜୀଜୀ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ
ଲ । ସେ ସତେତନ
କାଳାମାନଙ୍କୁ ସେହି
ଅନ୍ତର୍ଭୂତ କରିଥିଲେ
ହି ଆଯୋଜନର
ଏପରି ଭାବରେ
କରିଥିଲେ ଯେ
ଜୀଜୀ ଘରର ଆଗମରୁ
ଥେଷ୍ଟ ଯୋଗଦାନ
କାଳ । ମହିଳାମାନଙ୍କ
କାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ମାତ୍ରାସ
ଅନୁଗାମୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ସୃତିରୁ ଜାଣିହେବ ।
ଗାନ୍ଧିଜୀ ସେମାନଙ୍କୁ
ଜୀଜୀୟତାବାଦୀ
ର ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ଥିତି
ଗତ କରାଇଥିଲେ ।
ମହିଳାମାନଙ୍କର
ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ନିଜର
କାଶ କରିଥିଲେ ।

ତାକୁଠାରୀ ନାରୀଙ୍କର
ସମୟରେ ଡ୍ୟାମ୍ ଭାଇଗଲା ।

ଉଦ୍‌ବାଦୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଦିଲ୍ଲା ଓ ଲାହୋର ଭଳି
ସହରରେ, ସମ୍ବାଦ ପରିବାରର
ଶତାଧୂକ ମହିଳା ଖୋଲାଖୋଲି
ଭାବରେ ଜୀଜୀୟତାବାଦୀ
ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଅଂଶୁରହଣ କରି
ରକ୍ଷଣଶାଳ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା
କରିଥିଲେ । ବଜାଲାର କିଛି ମହିଳା
କିନ୍ତୁ ବୈପ୍ଲାବିକ ଆଯୋଜନରେ
ଜଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲେ । ୧୯୧୦
ଦଶକରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଲବଣ୍ୟ
୧୯୪୦ ଦଶକରେ ଜାରି ରହିଲା
। ଅନ୍ତିମ ଉପରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଓ ମହିଳା ସତ୍ୟଗ୍ରାହକ
ସମାଜନକ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ବଜାଯା
ରଖିବା ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ
ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ୱ
କରାଯାଇଥିବା ଆଚରଣ ବିଧୁ
ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ପୁରୁଷମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ

ବନକୁ ଅବହେଲା
ସର ପରିସରରୁ
କାର୍ଯ୍ୟକୁମର ଏକ
ଦେଶ ହୋଇପାରିବେ
୧୯୧ ଖେଅମାନଙ୍କୁ
ଗାନ୍ଧିଜି କହୁଥୁଲେ,
କି କର ତାହା ଦେଶ
ରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ
୧୯ ମସିହାରେ
ଅଣ-ସହଯୋଗ
ରେଖା ହେଲା, ସେ
ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥୁଲେ
ଉଛି, ସେମାନେ
କୁ ବେଳକଟ କରିବେ
ଉପ୍ରାଦ ବ୍ୟବହାର
୧୯ ମହିଳାମାନେ ନିଜ
ପ୍ରକୃତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭୂମିକା
ଲେ । ନଭେମ୍ବର
୨୦୧୦ ମିନି

ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମହିଳାମାନେ
ଗାନ୍ଧିଜ ହାତରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବେ ।
ଜାତୀୟତାବାଦୀ ସଂଗ୍ରାମରେ
ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ
ସୁଜୀତା ପଟେଲ ସମ୍ମ ଓ ସୁମର
ଭାବରେ କହିଥାନ୍ତି ଯେ କିଏ ପ୍ରଥମେ
ଆସିଲା ଓ ପରେ କିଏ ଆସିଲା ତାହା
ନି ଶ୍ରୀ କରିବା କଷ୍ଟକର ।
ମହିଳାମାନେ ପ୍ରଥମେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ
କରିଥୁଲେ କିମ୍ବା ଗାନ୍ଧିଜ ପ୍ରଥମେ
ମହିଳାଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ
କହିଥୁଲେ । କିନ୍ତୁ ଏବୁ ବିବାଦ
ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଭାବତୀୟ
ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିରେ ମହିଳାଙ୍କ
ଅଂଶଗ୍ରହଣରେ ଗାନ୍ଧିଜଙ୍କ ଭୂମିକାଙ୍କ
ଅସ୍ଵାକାର କରାଯାଇପାରିବ
ନାହିଁ...!!!
ଅଧିକ, ମହାନଦୀ ବିହାର
ମହିଳା ସ୍ଥାତକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ,
କଟକ -୪

© ၂၀၁၈

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାତ୍ର

ଜୟଶ୍ରୀ ପକ୍ଷନାୟକ

ଲମ୍ବନ କରିବା ତିନି ମାଙ୍ଗଡ଼ର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତ ରଖୁ ସେମାନଙ୍କୁ
ଜ ମାନି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଯା ବା ମିଳ ନ କହିବା, କାହାର
ଖୁବୀ ଓ ଅନ୍ୟର ମିଛ ବା ନିଯା ନ ଶୁଣିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ସେ ଥୁଲେ ଅଛିସା
ଜଣେ ମହାରଥୀ । ସେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତାର ଦୁଖ ଦୂର୍ଦ୍ଵାକୁ
ଛାଇ ସମାଜ କଷରେ ଶୋଷଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାଚାରର ବିଲୋପ
ରିଥିଲେ । ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ଅନ୍ୟ କିଛି ନ ଥିଲା, ଥିଲା ଅଛିସାର
ଭୟ ଭାବି ତିର୍ଭାତାର ପ୍ଲାନ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଅଛିସା ଯୁଦ୍ଧର
ଶିତ ଜନତା ସାମିଲ ହେବାରୁ ସେ ନିଜ ଦେଶରେ ସ୍ଥାଧାନତା
ମ ହୋଇଥିଲେ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଛିସା ମନ୍ତ୍ରରେ
ବାଇ ଭାଧାନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଲିପ୍ତ କରାଇବା ଥିଲା ତାଙ୍କ
ସ୍ବ୍ୟ । ସେଥୁ ପାଇଁ ସେ ଆଜି ମହାମାନବ, ବିଶ୍ଵବିଦ୍ରିତ ତାଙ୍କ
ତା ପ୍ରତି ଅଗାଧ ଦିଶ୍ୱାସ ଥିଲା । ସେ ଥୁଲେ ଶାନ୍ତ, ସରଳ,
ସ୍ଵଭାବର । ସେ ଥୁଲେ ସତ୍ୟ ଓ ଅଛିସାର ପୂଜାରୀ ତାଙ୍କର
ରକ୍ଷିନଙ୍କର ଅନ୍ତୁ ଦିଷ୍ଟ ଲାଷ । ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ପ୍ରଭାବିତ
ର ସାରମନ ଥିଲା ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ରେ ନିଜର କଲ୍ୟାଣ ।
ଧାରା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ଚଳନ୍ତେଯଙ୍କ ଅଛିସା ଓ
ପାର୍ଗ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର
ରିଥିଲେ ଗାନ୍ଧୀ । ସେ ଥୁଲେ କୋଟି ଜନତାର ମୁଗ୍ଧମୁକ୍ତି
ପୁରୁଷ । ଯାହାର ଜୀବନ ଥିଲା ସାଧାରଣରୁ ଅସାଧାରଣ ।
ୟାବାଦୀ, ସାହସୀ, ଧର୍ମମୁଗ୍ରାଜି ଓ ସଦାଚାରୀ । ଉଠରେ
ର ଚିତରଙ୍ଗଜ ଦାସ ଓ ମୋତିଲାଲ ନେହେରୁଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ
ଠାନ କରି (ଅବଶିଷ୍ଟାଶ ପୃଷ୍ଠା ୭ ରେ)

୨ ଅଳ୍ପକୁବାର
ଗାନ୍ଧୀଜୀ
୩
ଶାସ୍ତ୍ରୀଜୀଙ୍କ
ଜୟନ୍ତୀରେ
ରାଷ୍ଟ୍ର ବିନ୍ଦୁ ଶକ୍ତିମାଣୀ

ମହାମ୍ବା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ବିଚାର ସାରୋ
ବିଶ୍ଵକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଛି । ଲୋକଙ୍କ
ସହ ମିଶିବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଆପଣେଇ
ନେବା ବାପୁଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ବ ଥିଲା ।
ସେହିପରି, ଆମ ଇତିହାସର ଏକ
ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ଲାଲବାହାଦୂର
ଶାସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଦୃଢ଼ ନେତ୍ରଦ୍ଵାରା ପାଇଁ ଚିର
ସ୍ମୃତିଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ହୋଇ ରହିବେ ।

- ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାରିକ

ସକଳ ଜଳଖ୍ୟାରେ ଶାଶ୍ଵତ ଶୁଣୁଳା ସବୁଷ କରିବୁ ଦିନ ଦଶ । ସେଇ ସିଧା ଆପଣାର ମ୍ବାନ ଶୋତ । ସ୍ଵାନ ପରେ ଠାରୁର ଘର । ଅଧ ସଥାରେ ମୂଳା ସାରି ନିଜେ ଚିକେ ପାତିରେ ଦେଇ ଆରସିବ ରୋଷେଇ । ଦୂର ତିନି ପ୍ରକାର ବ୍ୟଞ୍ଜନରୁ ଉଣା ହେଲେ ଶୁଣୁଳ ଅସୁଷ । ନିଜେ ଖାଇ, ସଫା ସୁଦୂରା ସାରି ବିଶ୍ଵାମ ନେବା ବେଳକୁ ଦିନ ତିନି । ସଞ୍ଚ ଛାଇ ଆରମ୍ଭ ଦିନରେଇ ଦ୍ଵିତୀୟ ପର । ବିଶ୍ଵାମ ଆସୁଥାଏ ରାତି ଦଶ । ବାହାଗର ପରେଇ ଜୀବନ ମଣିଷଟା ବଦଳି ଯାଏ ରୋଟର୍କୁ, ଏବେ ଆସୁଛି ଅନୁଭବକୁ । ସବରାତର ଏହାହୁଁ ସତ୍ୟ ଏବଂ ସାବଜନକ । ସେହେତୁ ଗୋଲାରେ ପଢି ଅର୍ଥପତ୍ର ହେବା ଜାତା ଜାତାଙ୍କ । ଏଥରେ ନିହିତ ସୁଖସହ ଶାରି । ଅନ୍ୟଥା ଦୁଃଖକୁ ବେଳିଯିବ ଯାଇ ।

କି ସୁଖ, କି ଶାରି ? ଜାବନ ବେଳି ଯାହା ଅନୁଭବକୁ, କାହୁରେ ଗନ୍ଧା ଯାଇଥିବା ଗୋଟେ ପେଶୁଳନ ଉଣା, ଆଉ ସିଏ ଅଥର ଅଗର ଧାର୍ଥିବା ତାର କଣ୍ଠରେ କଣ୍ଠ । କ'ଣ ଅଛି ତା'ର ରୁଚି ଅରୁଚି ଭଲମନ ବୋଲି ଆପଣାର ? ରୁହିବାକୁ ଅଛି କିମ ? ନା ଅଛି ପଦିବାକୁ ତା ମନ ସିଲଟର ଅଲେଖା ଭାଷାକୁ ?

ବାହାଗର ଆଂଦିନ ଅଥେ ଯାଇଛନ୍ତି । କଷାନୀ ତାରିକା, ପୁଣି ବାଜାଲୋରେ । ହୁଣି ସରିଲାମି କିମି, ଆସିବାକୁ କଥା ଦେଇ ଚିଲିଗଲେ ପାଦକୁ

ଧୂମପୁରୀ ମୁହଁତ୍ର

ନିଜିଭୁଣ୍ଡ ଅଳଟା ଓ ଦେହରୁ ବାହୁଅ ବାବ୍ଦା । ସାମିତ ସମୟ ଭିତରେ ନା ପଦେ ଭଲରେ କଥା ହେଇଛନ୍ତି, ନା ଜାଣିଛି ପରସରକୁ ନିକଟରୁ । ଯାହା ସବୁ କରିବ୍ୟ ସ୍ଵେଚ୍ଛା ।

ଅଛ ଦିନର ରଜ ରହିଛି ଏବେ ସୁତିର ସମ୍ବଳ ହେଇ ମନରେ । ବିଶିବାର, ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବାର ରାହା ସେଇ । ମନେ ପଢିଲେ ଯେତିକି ବୋମାଶ, ଅପ୍ରାପ୍ରିଯ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତା'ର ଅଧିକ ।

ଏଣିକି ତା'ରାଟି ଅଧିକୁ ଭାଣି ଯାଇଛି ନିବ । ଦିନର କୁଣ୍ଡି ଶରାରୁ ଅପ୍ରଦିତ ଯିବା ପରେ ମନ ହେଲି ସକାମ ପରି । କିମି କାହିଁ କାହିଁ ମନ ରାତର ଅବସର ଦେଇଲା କାହାର ପରି । ମନ କଥା ମନରେ ରଖୁ ଆଗେଇଲା କାହାର ପରି । କିମି କାହିଁ କାହିଁ ମନ ରାତର ଅବସର ଦେଇଲା କାହାର ପରି । କିମି କାହିଁ କାହିଁ ମନ ରାତର ଅବସର ଦେଇଲା କାହାର ପରି । କିମି କାହିଁ କାହିଁ ମନ ରାତର ଅବସର ଦେଇଲା କାହାର ପରି । କିମି କାହିଁ କାହିଁ ମନ ରାତର ଅବସର ଦେଇଲା କାହାର ପରି ।

ଛଟପଟ ହେଇ ହାଲିଆ ହେଇକିବା ପରେ ଶରାର ମନ ହେଇ ଆସୁଛି ଅବଶ । ଧାଳ ସରସର ଦେହ ପଞ୍ଜା ପବନରେ ହେଇ ଆସୁଛି ହେମଳ । ନନ୍ଦାହିତା ସବେ ଆଖପତା ବନ ହେଇ ଆସୁଛି । ଗୋଲ ଯାଇଛି ନିଶ୍ଚାନ୍ଦିରେ ସେ ଶାଶ୍ଵତ ଶରରେ ଉଠି ସବକୁ । ଏକ ହୃଦୟ ପରି ହବି ଯାଇଛି ବାହୁଅ ଅନୁଭବ । ହାଥୀ ସବକାର ଉଠି ଦେଇଛି ମନରେ ଅନିଜ୍ଞ ସେହେ ହାଥୀ ଆଶା, ହାଥୀ ସମବନ୍ଦୀ । ଏଣିକି ଭିତରୀଣି ରାତି କିମି କାହିଁ ମନରେ ଆଖିଛି । ଦିନଶା ଲାଗୁଣି ଦୁହୀ ଅସୁରଣ । ଅନେକ ସବୁ ହେବେବି ଓ ପାତିରେ ଭକ୍ତପରି ସନ୍ଦର୍ଭ ସବେ ସେ ଆକର୍ଷଣ । ଆକର୍ଷଣ ପେଇ ମୁହଁର୍ବନ୍ଦୁ । ଜାଗନରେ ଆଇ ଅଛି କଣ ଯେ ?

ମାସିଟିଏ ଯାଇଯାଇ ଖବର ଆସିଲା ହାଲିଆ ପରେ ଯାଇଛନ୍ତି ଆମେରିକା କମାନ କାମରେ । ପେରିଲେ ପର । ଦିନଶା ଲାଗୁଣି ରାତି ପରି । ମାସିଟି କିମି କିମି କାହିଁ ମନରେ ଆଖିଛି ହେତୁ ବେଳେ ଲୁହା ପ୍ରଥମ ପରି । ପାତିରେ ଯାଇଛନ୍ତି ଆମେରିକା କାହିଁ ମନରେ ।

ଶାଶ୍ଵତ ପରି ଘରକୁ ମୁହଁର୍ବନ୍ଦୁ, ଶାଶ୍ଵତ କହିଲେ -ଶୁଣିଲୁଣି ବୋହୁ, ବାପା କହୁଥିଲେ ଅଧିକ ଶାଶ୍ଵତ ସେ ବିକରି ଥିଲେ ଭାବର ଥିଲେ । ଶାଶ୍ଵତ ପରି ଘରର ବେଳେ ଲୁହା ପ୍ରଥମ ପରି । ପାତିରେ ଯାଇଛନ୍ତି ଆମେରିକା କାହିଁ ମନରେ ।

କଣ ମିଛ କହିବେ ? ମୁଁବା ଜାଣିବି କିମିଟି କଥାର ସତ୍ୟାପତ୍ୟ ? କାହିଁ ବାଜାଲୋର କାହିଁ ମୁଁ । ବଜର କହିଲା - ତୁ ରାତିରୁ ନାହିଁତ ଗୋଟେ କଥା କହିବି । କୋଇ ମୁହଁର୍ବନ୍ଦୁ ରହିବାରେ ନୁଆ ବିବାହିତ ପ୍ରାଁକୁ ଜାଣି ମାସମାସ ବାହାରେ ? ଆଜି କାଣିଲା ମୁହଁର୍ବନ୍ଦୁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ । ଭାବିଲା ଥିଲେ ଧାର୍ଥି ଏକ କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । ତା ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ।

କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । ତା ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ । ଭାବିଲା ଥିଲେ ଧାର୍ଥି ଏକ କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । ତା ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ । ଭାବିଲା ଥିଲେ ଧାର୍ଥି ଏକ କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । ତା ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ପ୍ରାଁକ ବେଳେ ।

କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ ।

କଥା କହିବାର କାହିଁ କଥା କହିବାର କାହିଁ ମନରେ । କଥା କହି

